

**Un
Arweinyddiaeth
Gwasanaeth
Cyhoeddus yng
Nghymru**

Ebrill 2026

Rôl y Llywodraeth

Dylai'r Llywodraeth nesaf:

- Gosod nifer fach ond uchelgeisiol o deithiau clir sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau
- Gweithredu fel cynullydd a galluogwr ochr yn ochr â chyhoeddi polisi
- Creu'r amodau ar gyfer cydweithredu ac atebolrwydd trawsffiniol
- Dileu rhwystrau systemig i arloesi a dysgu arbrofol

Er mwyn symud y tu hwnt i uchelgais, dylid mynd i'r afael â'r canlynol:

Camau gweithredu ar unwaith (0-12 mis)

- Adolygu strwythurau cyllido i nodi cymhellion a liferi ar gyfer cydweithredu
- Dylunio pensaernïaeth ariannu traws-sector sy'n seiliedig ar genhadaeth
- Peilot targedau canlyniadau a rennir ar draws 2-3 mater trawsbynciol
- Cyflwyno mesurau perfformiad a dangosyddion wedi'u cyd-gynllunio
- Datblygu cynlluniau cyfathrebu mewnol ac allanol a rennir a chyson sy'n tynnu sylw at weithgareddau, cynnydd a chyflawniadau

- Creu her arweinyddiaeth ac arbrofi sy'n canolbwyntio ar ateb ar gyfer a

Sifftiau tymor canolig (2-5 mlynedd)

- Diwygio fframweithiau perfformiad i flaenoriaethu canlyniadau a rennir
- Ymgorffori atebolrwydd a rennir ar draws sefydliadau
- Alinio fframweithiau arolygu a rheoleiddio ag egwyddorion Un Gwasanaeth Cyhoeddus

Adeiladu Gwasanaeth

Cyhoeddus Dysgu

Gall Cymru ddod yn system gwasanaeth cyhoeddus sy'n dysgu

Mae hyn yn cynnwys:

- Tryloywder radical fel egwyddor llywodraethu
- Cyhoeddi cyfaddawdau a chyfyngiadau yn agored
- Gweithio yn yr awyr agored ar draws sefydliadau
- Cynlluniau cyfathrebu mewnol ac allanol cyson sy'n tynnu sylw at weithgarwch a chyflawniadau
- Ymgorffori gwerthusiad o'r cychwyn cyntaf
- Cofleidio methiant fel cyfle dysgu yn hytrach na rheswm i beidio â mynd ar drywydd canlyniad

Gweithredoedd Immediate

- Sefydlu fforymau dysgu traws-sector ar gyfer cenhadaeth a rennir
- Cyflwyno gofod gwarchoddedig i uwch arweinwyr arbrofi
- Comisiynu partneriaid dysgu annibynnol i ddal a lledaenu mewnwelediad, darparu broceriaeth onest, cefnogaeth uchel a her

Disgwyliadau a

Chymhellion

Arweinyddiaeth

Dylai'r Llywodraeth nesaf:

- Diffinio'r ymddygiadau arweinyddiaeth sy'n ofynnol ar gyfer Un Gwasanaeth Cyhoeddus
- Alinio llwybrau recriwtio a dilyniant â'r ymddygiadau hynny
- Creu amgylcheddau cefnogaeth uchel, her uchel
- Mynd i'r afael ag ymddygiadau gwreiddio lle bo angen

Mae hyn yn cynnwys:

- Mentora gwrthdro ac arweinyddiaeth rhwng cenedlaethau
- Seondiadau traws-sector
- Safonau, ymddygiad a phriodolddau arweinyddiaeth penodol sy'n gysylltiedig â chydweithredu ac effaith

- Cyfathrebu cynnydd, her a dysgu agored
- Canlyniadau lle mae arweinwyr yn tanseilio bwriad system yn gyson

Ymgorffori Profiad

Dinasyddion fel Metrig

Craidd

Bydd ymddiriedaeth y cyhoedd ond yn cynyddu pan:

- Mae dinasyddion yn teimlo gwelliannau diriaethol
- Mae pobl yn teimlo'n rhan o benderfyniadau
- Mae gwasanaethau yn dryloyw ynglŷn â chyfaddawdau
- Mae profiad yn cael ei werthfawrogi ochr yn ochr â chanlyniadau

Gweithredoedd:

- Cyd-ddylunio mesurau canlyniadau gyda dinasyddion
- Cyflwyno "metrigau profiad" ochr yn ochr â data perfformiad
- Defnyddio llwyfannau digidol a chyfranogol i wynebu materion blaenoriaeth
- Creu dolenni adborth gweladwy, gan gynnwys cyfathrebu'n glir sut mae adborth dinasyddion yn dylanwadu ar benderfyniadau a dylunio gwasanaethau

Llywodraethu ar gyfer Meddwl Systemau

Er mwyn osgoi newid rhaglennol,
dylai'r Llywodraeth nesaf:

- Fframio heriau fel manau problemau a rennir
- Ymgynnull yr holl actorion perthnasol yn gynnar yn y cam diffinio problem
- Sicrhau cynrychiolaeth aml-lefel (lleol, rhanbarthol, cenedlaethol)
- Osgoi cydweithredu ateb yn gyntaf a dechrau gyda sefyllfa her wedi'i chyd-gynllunio

Gallai hyn gynnwys:

- Strwythurau llywodraethu sy'n seiliedig ar genhadaeth
- Grwpiau tasgau traws-sector cyfyngedig o amser
- Sicrhau bod cenhadaeth a rennir yn cael eu cefnogi gan gyfathrebu gweladwy o weithgarwch, cynnydd a chyflawniadau ar draws sefydliadau

Mewn termau ymarferol

Er mwyn symud hyn i weithredu ymarferol, byddai hyn yn golygu datblygu:

- Model Aeddfedrwydd Un Gwasanaeth Cyhoeddus
- Fframwaith "From > To" ar gyfer myfyrio/asesu sefydliadol
- Pecyn cymorth gweithredu ymarferol
- Cynnig Datblygu Arweinyddiaeth newydd sy'n cynnwys offer a rennir fel offeryn 360 cyffredin sy'n benodol i Wasanaeth Cyhoeddus Cymru
- Cyflwyno cyfres o 'labordai arbrofi' lle mae heriau 'drain' yn cael eu gweithio gyda ffocws ar ymrwymiad, gweithredu a chyflawni ar gyflymder.